

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 9/23. 04. 2020 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол № 7/27. 02. 2020 г.)

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИКОНОМИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО“
ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение
КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4
ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.
КРЕДИТИ: 6
РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	168
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	162

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Илиан Минков)
2. ....
(проф. д-р Стоян Стоянов)
3. ....
(проф. д-р Данчо Данчев)

Ръководител катедра: .....
„Индустириален бизнес и логистика“ (доц. д-р Йордан Иванов)

I. АНОТАЦИЯ

Предмет на дисциплината са икономическите закономерности, процеси, взаимоотношения и взаимодействия в предприятието. Изучават се съдържанието, особеностите, организацията и характеристиките на стопанската дейност.

"Икономика на предприятието" е приложна икономическа дисциплина, изучаваща основните принципи, правила, изисквания и механизми за ефективно функциониране на предприятието. Тя изследва моделите за развитие, основните производствени и икономически процеси и въздействието им върху икономическото състояние и ефективността на предприятието, както и влиянието на правителствената политика и състоянието на националната икономика върху дейността му.

Основната цел е формиране на система от знания за основните закономерности и принципи на ефективното функциониране на предприятието, както и умения за стратегическо, тактическо и оперативно управление на производствено-стопанската му дейност. По-конкретно, студентите следва да придобият знания и умения да:

- определят факторите, влияещи най-силно върху функционирането на едно предприятие;
- разработват единен бизнес план и системата от взаимнообвързани функционални планове;
- определят структурата на активите и капитала на предприятието, както и най-важните финансово-икономически показатели от неговата дейност;
- направят оценка и сравнение на инвестиционни проекти;
- калкулират себестойността на фирмената продукция и определят нейната цена;
- определят приходите и печалбата на предприятието и др.

Обучението по "Икономика на предприятието" надгражда и доразвива знанията, получени при изучаване на дисциплината "Микроикономика", като дава солидна основа, върху която да "стъпи" изучаването на специалните дисциплини, свързани с отделните функционални области на предприятието.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	Тема първа. ПРЕДПРИЯТИЕТО В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА
1.1	Същност и особености на предприятието
1.2	Видове предприятия и основни въпроси при създаването им
1.3	Правна форма на предприятието
1.4	Специализация, размер, коопериране и локализация на предприятието
2	Тема втора. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
2.1	Обща характеристика на организацията на предприятието
2.2	Разположение на процесите в предприятието
2.3	Класификация на операционните системи
3	Тема трета. БИЗНЕС СРЕДА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
3.1	Обща характеристика на средата на предприятието
3.2	Характеристика на външната среда на предприятието – косвени фактори
3.3	Характеристика на външната среда на предприятието – преки фактори
3.4	Характеристика на вътрешната среда на предприятието

3.5	Съчетаване на външните възможности и заплахи със силните и слабите страни на предприятието
4	Тема четвърта. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
4.1	Цели на предприятието
4.2	Обща характеристика на функционирането на предприятието
4.3	Обща характеристика на производствено стопанския процес
5	Тема пета. УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
5.1	Същност и съдържание на управлението на предприятието
5.2	Основни аспекти на управленската функция “планиране”
5.3	Организиране и организационна структура на предприятието
5.4	Основни аспекти на управленската функция “ръководене”
5.5	Основни аспекти на управленската функция “контролиране”
6	Тема шеста. ПЛАНИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
6.1	Същност, съдържание и особености на планирането на стопанската дейност на предприятието
6.2	Видове планиране на дейността на предприятието
6.3	Система от планове на предприятието
7	Тема седма. КАПИТАЛ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
7.1	Същност и състав на капитала на предприятието
7.2	Структура на капитала на предприятието
7.3	Ценни книжа на предприятието
8	Тема осма. АКТИВИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
8.1	Обща характеристика на активите на предприятието
8.2	Дълготрайни активи на предприятието
8.3	Оценка и амортизация на дълготрайните активи
8.4	Ефективност на дълготрайните активи
8.5	Краткотрайни активи на предприятието
8.6	Кръгооборот и оборот на краткотрайните активи и ефективност на използването им
9	Тема девета. ПЕРСОНАЛ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
9.1	Обща характеристика и класификация на персонала на предприятието
9.2	Планиране на потребностите от персонал на предприятието
9.3	Заплащане на персонала
9.4	Оценка и стимулиране на персонала на предприятието
10	Тема десета. ТЕХНОЛОГИИ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
10.1	Техническият прогрес, технологии и технологично развитие на предприятието
10.2	Иновации в предприятието
10.3	Интелектуална собственост на предприятието
10.4	Качество на продукцията на предприятието
10.5	Екологизация на производството
11	Тема единадесета. СНАБДЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
11.1	Обща характеристика на снабдяването на предприятието
11.2	Планиране на снабдяването на предприятието
11.3	Организиране на снабдяването на предприятието
12	Тема дванадесета. ПРОИЗВОДСТВО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
12.1	Производствен процес и производствен цикъл
12.2	Типове производство
12.3	Планиране на производството
13	Тема тринадесета. ПЛАСМЕНТ И ПРОДАЖБИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
13.1	Обща характеристика на пасмента и продажбите
13.2	Проучване на пазара и избор на целеви пазар

13.3	Планиране и прогнозиране на продажбите на предприятието
13.4	Управление на продажбите на предприятието
14	Тема четиринадесета. ЛОГИСТИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
14.1	Същност на логистиката и логистичния подход
14.2	Логистична система на предприятието
14.3	Функционални области на логистиката
15	Тема петнадесета. ИНВЕСТИЦИИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
15.1	Същност на инвестициите
15.2	Източници на инвестиции
15.3	Инвестиционен процес в предприятието
15.4	Методи за оценка на инвестициите
16	Тема шестнадесета. РАЗХОДИ И СЕБЕСТОЙНОСТ
16.1	Същност, характеристика и структура на разходите
16.2	Класификация на разходите на предприятието
16.3	Показатели за измерване и ефективност на разходите
16.4	Същност и видове себестойност
16.5	Калкулиране на себестойността на продукцията на предприятието
17	Тема седемнадесета. ЦЕНООБРАЗУВАНЕ В ПРЕДПРИЯТИЕТО
17.1	Обща характеристика на ценообразуването в предприятието
17.2	Същност, структура и съотношения на цените
17.3	Ценообразуващи фактори
17.4	Методи на ценообразуване
18	Тема осемнадесета. ПРИХОДИ И ПЕЧАЛБА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
18.1	Приходи и финансов резултат на предприятието
18.2	Теории за печалбата
18.3	Печалба и данъчно облагане на предприятието
19	Тема деветнадесета. ФИНАНСОВО ПЛАНИРАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
19.1	Обща характеристика на финансовото планиране
19.2	Технология на краткосрочното и средносрочно финансово планиране
19.3	Разработване на дългосрочни финансови планове и прогнози
19.4	Финансов анализ на предприятието
20	Тема двадесета. ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНО-СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ
20.1	Теория на ефективността
20.2	Показатели и фактори на икономическата ефективност
21	Тема двадесет и първа. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
21.1	Същност и характеристики на конкурентоспособността на предприятието
21.2	Фактори за повишаване на конкурентоспособността
21.3	Оценка на конкурентоспособността на предприятието
22	Тема двадесет и втора. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
22.1	Устойчиво развитие
22.2	Корпоративна социална отговорност
22.3	Заинтересовани лица

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Икономика на предприятието“ включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – електронен учебник, мултимедийни презентации, файлове;
- учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствени периоди, а чрез платформата за дистанционно обучение се прилагат разписание, база от данни, урок, форум и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Самостоятелна работа по предварително зададена тема	1	58
1.2.	Електронен тест	2	50
Общо за семестриален контрол:		3	108
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	168
Общо за всички форми на контрол:		4	168

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Икономика на предприятието“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Благоев, Б. и колектив. Икономика на предприятието. изд. „Наука и икономика“ на ИУ, Варна, 2010.
2. Варамезов, Л. и колектив. Икономика на предприятието, изд. "Фабер", В. Търново, 2014.
3. Варамезов, Л. Икономика и организация на предприятието, изд. "Фабер", В. Търново, 2013.
4. Георгиев, Ив. и колектив. Икономика на предприятието, Унив. изд. "Стопанство", София, 2008.
5. Дончев, Д., Велев, М., Мл. Димитров. Икономика на предприятието. изд. "Сиела", София, 1998.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.